

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сент.

АНАРХИЈА У АЛБАНИЈИ

Како Аустрија интригира у Албанији најбоље се види из овога:

Све аустријске новине ко команди донеле су вест, како је на годишњи дан заузећа Албаније проглашена њена автономна. Командант аустријске војске у Албанији издао је прокламацију у којој каже да они нису дошли као освајачи, већ као ослободиоци; да су оружани ушли само зато: што су гонили свога албанског непријатеља и да је Аустрија својом вековном политиком и сувише дала доказа Албанцима о својем пријатељству. Каква промија! Аустрија, која је годишње десетине милиона круна трошила на стварање метежа у Албанији и која читаве таборе својих шпијуна од памтивека тамо држи; која је море крви албанске просула, која је тај народ до голе душе опљачкала, на породичну част ударила; она пријатељ народа албанског и она му даје автономију сада. Дрскост, коју само могу превалити усне аустријских владоца и њихових заступника. Лаж, коју су ретко кад турски султани у толиком обиму према Албанцима употребљавали.

Аустрија је са својом политиком тамо још за време принца Вида насељала. Доказ најјачи што још до сада није тамо довела принца Вида, за кога је њена штампа у своје време тврдила да је љубимац народни, а који је због те љубави «народне» на мистериозан начин ноћу морао Албанију напустити. Давање «Автономије» има са свим другим значај — врло повољан по нас. Аустрија, која врло добро зна да су јој избројани дани не само у Албанији, већ на Балкану, жели да свој пораз и повлачење маскира на овај начин. Лукава лија, хтела би после свога изласка из Албаније навести тај намучени народ на још једну замку, те да он за њу вади кестење из ватре. Намера и сувише провидна. Албанске праве патриоте тачно су је схватили и наравно окренули јој леђа.

Није искључена могућност да се још тамо могу наћи по који Хасан-бег из Вучитрна, Риза-бег из Ђаковице и Сали Бутка, који би за злато аустријско могли још мало услуге јој учинити.

Али то је тако бедна и ништавна услуга, да се њој ни у ком случају не сме придавати важност коју она нема. Преко таквих типова Аустрија је довела Вида у Албанију, а како је са њиме прошла, то знамо. И данас преко истих тих «жели» да «изведе» автономију Албаније. Из тога се најбоље види њена искреност према Албанцима. Без сумње зато је Хасан бег одликован гвозденим крстом од новог аустријског цара. Колико је Аустрија за ово време њене окупације учинила добро народу албанском, најбољи су докази она силна вешања у Елбасану, Тирани, Кројм и Пекину. Преко стотину најугледнијих првака платили су својим животом само зато: што су пријатељи своје земље и свога народа. Нигде и ни један угледни Албанац није примљен нити добио ма какву службу, којом би могао у овим критичним данима помоћи народу. Тај сам факат довољан је био па да у самом почетку народ увиди, чему се имао надати. Аустријанци не крију своје разочарење у албанској политици. То су они, и ако кроз зубе, у неколико маха јасно признали. Видели су да је силно благо отишло у ветар и да је целокупан интригантски рад био зидање кула у ваздуху. Аустријанци су овом приликом дошли до потпуног сазнања: да су прави синови Албаније изабрали пут којим ће ићи, али тај ни у ком случају није са њом и њеним савезницима. Идеја која је у Албанији продрила о братском и срдачном животу са српским народом јако ждере Аустријанце, али свеу заман.

Преставник те идеје, најпопуларнија личност и прави искрени вођа народа албанског Есад-паша који је као одани син своје земље тај пут изабрао и на одушевљени пријем код народа наишао, највећа је сметња Аустрији и она је све своје стреле противу њега уперила. Он јој је препрека свих интрига.

Он је са својим патриотским радом решио сва интригантска питања аустријска, те ће и ова најновија интрига о «автономији» проћи исто као и она о «књазу» албанском Вида, а за то нам је најбољи јемац држање народа албанског у самој Албанији, који је после изласка српске војске отуда, Србију и српску војску овековечно хвалећи њено јунаштво и самопожртвовање у најновијим песмама које су из самога народа поникле.

А

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Атина. — Г. Глјен и г. Е. Лигот посетили су јуче после подне Ламброса, председника министарства. Посета је трајала пола часа.

Пекинг. — Председник кинеске владе признао је јошвише, да је председник републике водио тајне преговоре са берлинском владом односно односа између обе државе.

Париз. — Парламент је отпочео јуче дискусију о политичкој владу.

ГОСПОЂА ХАРЛЕЈ (Успомена)

Било је то пред почетак наше летовишне офанзиве, у јулу пр године. Био сам у Острву. Од прилике у половани јули, штаб... армије, која је био смештен у оној згради до железничке станице, селио се негде у село.

Рекоше, да ће ту зграду заузети «Одред Црвеног Крста Скотских Жена». И, одиста, за «дан два, у дворашту те куће, лево, као из земље, нице један велики шатор. Иза овога куће, а пред овима поређане се пет нестак мајона у правилном реду.

Први пут у животу, видео сам, на томе месту, у дворашту, ту енглеску мисију — те жене, које су на мене оставиле утисак величине енглеских жена у служби Човечанства.

Одмах до те зграде, била је, у великој дашчари, смештена болница за евакуацију рањеника.

Ова енглеска мисија дошла је ту ради указивања прве помоћи рањеницима. Она је имала за задат, да са положаја прихвати рањенике на својим лаким камијо-

нима; да их повезе до болнице и да их ту нахрани до евакуације.

Ето, видиш, ону просеку старицу — то је сестра генерала Френча, госпођа Харлеј — рече ми мој ает, сав. п.шук. Др. Пекинг — показујући ми једну стару жену у дворашту. А она друга, плава госпођица — то је мајка Њерка.

Гђа Харлеј требало је да се о нечему споразуме са доктором, они су говорили француски. Ја сам врло мало разумео шта су говорили, али ипак толико, да је реч о Србима и српским рањеницима.

Гђа Харлеј је скићала руке, похиза очи к небу. Ниса њено, борба старости, набрздамо лице, котрљала су се крупне сузе.

Ми, Енглези, јако волимо Србе. Сироти Срби — они су страдали. То су тако добри људи. Енглези их још нису познавали како треба — говорила је гђа Харлеј испрекидају.

Све, све учинићемо ми за наше сироте Србе, које много волимо — завршава старица.

И затим је одлазила на посао. Сатним, старачким корацима, она је обилазила рањенике, болеснике, кујне, шаторе.

Са великом кантом износила је из зграде гђаца Харлеј. Она је пошла да захвати воде. Око пумпе, која је била у дворашту, пуно војника захватају воду. Они пуне буре, баквице, чашурице. Скривено спушта гђаца Харлеј своју велику канту и чека на ред. Али ко ће пустити такву скромност да чека? — Из гомиле пружају се десет руку српских војника за канту...

Повијајући се под теретом пуне канте, враћа се госпођица. Мало затим излази опет са корпацом белог хлеба, кантом млека и шољима. Све то носи рањеним и болесним.

Милко! — ослоняла она рањеника, дижући му сестрински главу, да би му помогла.

А пред вратима барице зврли камијон. Довесен је тежак рањеник. На боку камијона млади Енглескиња — шофер.

Госпођа Харлеј — управница ове мисије болничарке, нудеље, шофери — све женскиње. Само је кувар, један старац — мушко.

Данас, на дан сахране ове Велике српске добротворке, сетих се те успомене. Скицарао сам је на брзу руку, остављајући за допуну је опширан нацрт раца гђе Харлеј и њеног прихватног одреда на Острву.

Слава јој!...

Ђ. Лазаревић

„Велика Србија“ прима огласе по умереној цени.

ПРИНЦИПАТА КИТООН:

Месечно 3 франка, годишње 36 франка, годишње 36 франка

ЦИНА ОГЛАСИМА:

Ситни огласи 0.20 фран. од почетка реда, који трајао по погодби. Новац се поплаћује друштво и поплаћује и друштвеним институцијама.

ЈИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

Пошту слати преко Краљ. Ора. Генерал. Кошутски у Солују.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Остат редакције Мокимбе улазак бр. 25 Halapique

Поједини бројеви се могу добити у Солују под именом: „Друштво српских интелектуалаца Бугарског бр. 5, Бугару Вилана пошти.

СТРАНА ШТАМПА

„Кројцајтунг“ (Берлин): «Уосталом, чак и кад би и неутралне трговачке лађе биле враћене ратним неутралним бродовима, то ништа не би изменило поступак, коме се излажу ухвати у забрањене зоне».

„Германија“ (Берлин): «Ма немо ништа учинити да изазовемо Американце, али ма исто тако немо ништа пропустити, да изазовемо нашу свечано објављену намеру односно потпуно употребе оружја, којим располажемо».

„Најесте Минхнер Нахрихтен“: «Г. Лансинг и амерички кабинет треба да имају на уму, да ће се крајња сумаренска акција издати у свом свом облику до краја и да се услови, које наставља Вашингтон ради обилежја одбрана не могу никако прамити».

Генерал Лудендорф

„Ехо де Пари“ (Жан Ербет): «Ко командује у овој Немачкој, створеној да спали? Једна личност, која се држи у другом реду: генерал Фил Лудендорф, који се пажљиво крије иза монументалне и мулте фасаде Маршала Ханденбурга».

Британски напори

„Тајмс“: «Јака вера британске расе потиче из непоколебљивог убеђења, да Савезнички савез мора победити и да је немачки покушај за господством над светом био од почетка осуђен на пораз. У нашој земљи, то питање није никад стављено у сумњу, али наше неуздање не треба да нас спречи, да уведемо у борбу све људе, којима можемо располагати. Наје питање знати, колико се људи може заштитити на фронту, већ колико се може заштитити у унутрашњости државе».

Продаја шпанских лађа

„Ел Диарио Универзал“ (полувластички лист): «Извесни листови објавили су продају шпанских лађа Енглеској. Ова је вест преранг. Али влада се сасвим природно занима питањем, да по могућству свих издана, које би земљи могао нанети сумаренски рат. Може се с правом тврдити да предузете мере неће нанети ни на какве међународне тешкоће».

„Ел Либерал“: «У садашњим приликама била би лудост противити се, да сопственици лађа располажу по својој вољи својом својном ради једаног циља, да шпанска трговачка морина остане непокретна у престаништима».

Акција Америке

„Публисидад“ (Барселона): «Америчка интервенција може

прати огромних последица. Она ће олакшати Савезницима решење финансијских питања, која се постављају. Она ће им дати ратног материјала, муниције и других средстава. Најлак, треба разумети са моралним дејством ове одлуке. Немци су навели велики гест, али сва се слажу у томе да су га учинили у наступу худали. «То је лудило очајања», — додају сви.

ГРЧКА ШТАМПА

«Елас»: Настављајући своја врло интересантна открића, поручник Хунтас, који је пребеглао на Атике, изјавио нам је следеће: «Од месеца марта официри «повереници» отпочели држати војницима теорију у чисто непријатељском духу према Силама заштитницама. Свакодневно су тврдили да је «цел» мобилизације одбрана грчких интереса. Ако би ти интереси тражили да ударио Споразум грчки војници морају ударити.»

Један колар из 2 чете усук се запатати: «Зар је допуштено Грцима да ударе на Французе, који су нас ослободили?» Овог је каплара одмах казнио команданта пука Курвелис месечним затвором за недисциплинованост.

На овај су начин органи краљевски припремали дух грчких војника на рат против заштитница, рат који би навесно почели још септембра 1915 да нису познавали непријатељство целог мобилног народа против њиховог издајничког плана, као и његову оданост г. Венизелосу. Ова је теорија настављена, кад је 8 јуна предата позната нота савезничка којом је тражено удаљење Скулудо-Гуарасона министарства.

Курвелис би одмах позвао у двор. Кад је одатле сашао, наредио је да цело пук буде у приправности. Затим позва засебно оно мањо «повереника», а засебно велику већину венизелитичких официра. Прима је казано: «Ако се г. Заимис не прими састава министарства, бићемо принуђени да ударимо Споразум. У осталом то жељи краљ.» А венизелитичким официрима рече: «Мислим да данас не треба да мислимо ни као германофили ни као антантофили, већ као Грци. Ако нам интерес налаже, да ударимо Споразум, треба да га ударимо. Пре свега ми смо

грчки официри, и дужни смо слепо слушати краља.»

Командир матралеског одељења, потпоручник Хрисовергас, чим је добио ову препоруку, одговори:

„Стидно је за грчке војнике да употребе против Француза ове митраљезе, које су нам они дали а које још нисмо ни платили.“

Храбри официр би одмах смењен с положаја, и отада га је Курвелис стално кажњавало по различним изговорима.

Целог је дана пуштан међу војнике глас како се искрцава енглеско француска војска у намери да обори краља и да Грчку принуди на рат. Наредили су уабуне, за време којих је командира поверљива официрима «повереницама». Цео један баталјон 84. пука под командом поватог

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са солунског фронта

— француски коминике —

Солун, 25. фебруара

Јуче је била велика артиљеријска активност на француском и италијанском сектору.

Енглески су авијатичари бомбардовали непријатељски авијатичарски логор код Удова.

Француски коминике

Париз, 25. фебр.

Према новим извештајима напад који су француске трупе извршиле између Бат де Меснил и Месон де Шампањ успео је врло добро и поред њавог времена које им је отежавало напредовање.

Француске су трупе заузеле непријатељске положаје на фронту од 1500 метара и у дубини између 600 до 800 метара.

При крају дана Немци су покушали јак против напад на левом сектору. После отворене борбе са бомбама Французи су одбили непријатеља која је претрпео озбиљне губитке. Заробљено је 133 војника и 3 официра.

На левој обали Мезе Французи су одбили два немачка напада на један ров у шуми Квокур. На осталом фронту обична артиљеријска ватра.

Париз, 25. фебр.

(доцније)

У близини Оберваз француски су одреци продри на више места у непријатељске ровове. Зароб

љено је 20 војника. На сектору Мезон де Шампањ Немци су у три маха извршили јаке нападе да би повратили нагубљене положаје али су били сваки пут одбијени. Немци су претрпели велике губитке. Французи су заузели у току јучерашњег дана нове ровове северно од друма који иде од Бат де Меснил на Мезон де Шампањ. Французи су у тој области заробили 170 војника од којих су 4 официра.

Руски коминике

Петроград, 25. фебр.

Западни фронт. — У правцу Матау, после јаког бомбардовања, три непријатељске чете предзеле су офанзиву али су биле одбијене. На осталим деловима фронта пушкарње и акција из ватра.

Румунски фронт. — Непријатељ је напао наше положаје северно од Оча и заузео је три брда. Наше трупе врше против напада. Одбијени су непријатељски напади западно од Оча.

Кавкаски фронт. — У правцу Сиваса на 40 врта северозападно од Ерејакана наше су извиднице нападе. Турке у близини Мироконил-Емира и заузели су ровове, разрушили депо са муницијом, заробили 33 аскера.

Енглески коминике

Лондон, 25. фебр.

Непријатељ прокретањем, после јаког бомбардовања извршио је

три напада на наше ровове северно од... и поновио је те нападе јуче јутру са четири одреда. Један је одред успео да продире у наше положаје. 20 до 30 наших војника фале.

Јужно од Бланда ми смо успели да издржимо у непријатељске линије, и пошто смо разрушили завојне и причежили доста губитке, наш се одред враћа са неколико заробљеника и завојница су три матралеза.

Наша је артиљерија бомбардовала непријатељске положаје у близини Ла Баса.

Пред Багдадом

Бери, 25. фебр.

Војни критичар «Бунда» чије су германофилске тежње познате; бележи факат, да се трупе генерала Моде знатно приближују Багдаду и верује, да су се турске трупе већ повукле под зидове ове вароши, напустивши положаје пред њом. Велика битка предстоји пред Багдадом.

Говор председника Вилсона

Приликом једног банкета

Париз, 25. фебруара

На Традиционалном банкету који је председник Вилсон давао у част националног демократског комитета, држао је говор који је живо импресионирао присутне. Говорећи прво о рагу рекао је: «Ја сам уверен, да овај страши рат не би избио никада да су све европске нације имале демократски режим, као што ми имамо, као Француска и Енглеска имају у Европи. Рат су изазвали неки владајући аутократи против воље народа.»

Председник је наставио говорећи да ће главни услов будућег мира бити да се наједном народом не може влада против његове воље и да наједном влада неће моћи владати народима који је не признају.

Видате, додао је он, шта се је догађало у току од 40 година у Алзас-Лорену. Ви имате ту једну типичан пример онога што треба да се спречи ако желимо да се успостави трајан мир.

Завршавајући г. Вилсон је изразио жељу да ће Сједињене Државе учествовати при успостављању општег мира, али је додао да ће то учешће бити нарочито

због тога да би се задовољило пристојење аспирације народа.

КИНА И НЕМАЧКА

Узнемиреност немачке штампе

Бери, 25. фебр.

Немачка штампа показује врло јаку узнемиреност при помисли на прекид односа између Кине и Немачке због уништења великих немачких предузећа на крајњем истоку. «Тегл. Рундшау» предвиђа неизбежну пропаст врло важних немачких банака и других предузећа у Кини.

«Дојче Тагесцајтунг» баца за овај догађај одговорност на Америку. Према графу Ревентлову «не могу се видети последице одлуке Кине, али прелазак Кине у непријатељски логор и врло вероватно уништење немачких предузећа у Кини морају уверити Немце о апсолутној потреби да буду потпуни победоносци».

Италијанске операције

Успеси на Алпима

Рим, 25. фебруара

Полузванична нота публикована јуче каже: Изгледало је као да су обилни снегови ове јаве имали велику активност на планинским висовима Алпа. Наше хрибре трупе извршиле су у планинском масиву два врло смела предузећа. Прва је операција извршена код Костабеле, планина која се протеже од Марморе до Авизија. Наше трупе које су биле добро утврђене на нижим висовима масива извршиле су велики напад и заузеле утврђени положај на висини од 2.700 метара и поред очигледног отпора непријатеља. Заробљено је више од 60 војника, запленимо је један топ, два матралеза и велика количина ратног материјала. Узалуд је непријатељ кринуо, са појачањем против напада да заузме нагубљени положај.

Јак отпор наших трупа и интервенција наше артиљерије успели су непријатељу све покушаје и нанеле му тешке губитке.

Друга је операција извршена на фронту Тифа северозападно од брда Лане. После потпуног зау

ФЕЛТОН

М. Ј. Аврамовић

ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ

Сви су га познавали у пуку. Само доста је да се каже Живан поднаредник и онда његова крупна фигура старог борца излази вам пред очи. Коморџаје са страхопоштовањем наговарају његово име и у њега се куну.

Ако хоће какав војник из нашег пука «целити истину» да потврди доста је, само на се позове на Живана и верује му се. Слушај бре, говорио је војник, јуче сам био са то чуо од Живана поднаредника а кад он каже не треба даље да питах и с тим је саршено.

Једне вечери поред ватре код меморија телефонског одељења

закључаво прича Ицић коморџаја и сви га слушају, чак Дамњан кувар толико забекнуо у Ицића да није спазно, кад је услед савне ватре из каavana искочио со чаво.

Море, прича Ицић, зна ти тај Живане све. Ето кад смо били на овај последњи положај, Живан је спазео на двогледу како су Бугари на једном љувику наместали дрвене топове, знаш ко бајати да нас уплаше и да наша артиљерија само цабе муницију, баца, али Живан то уочи те се много уфједила.

Хоће, баш ће нас уплаше, може да буде али «Аврио» умева

се Алекса комесар телефонског одељења.

Оставите се људи таквог причања, какио плашење од Бугара, зар се не плаше од њихове гвождене сулударе ће се плаше од дрвене, додаде Ђорђе коморџаја Само чекајте мало, па ће да видите њихово селиште и играње.

Ето, ономад идем ја за следовање хоће Алекса. «Аврио» да допуну Ицића, ова пуста Никићева мазга на сред пута леже и сав пасуљ што сам примио од тандариу. Скупљам ти овај пасуљ ето, отуда иду две коморџаје; помоћоме ми те пасуљ скупсмо, поћосмо заједно и један ми онда прича:

Бре, причају нам неки наши војници да је Живан поднаредник причао да сад добијамо неке рововске топове од 100 кило ек-

сплозије и зера на 1000 метара далеко.

Кад она падне у ров бугарски, што важије мриво је а што остало живо полуде од обе силне грижаљике. Убуричка ми се молак и онда постану брљиви као мува без главе, може с њим шта хоћеш. Ето то сам чуо заврши Алекса «Аврио», видни бре чак се у дубоку позадину зна за Живана.

Кроз уста овог Ицића и Алекса говорио је цело пук. И истини Живан је добар и слободан војник. Он не преза ни од какве ратне опасности и кроз највећу ватру увек је Живан као сигуран и поуздан носно наређења.

Било је то једног дана у почетку ове наше сдане офанзиве. Наша два батаљона били су на подножју коте 1600. Бугари спре-

мајући се да нападом изненаде наше отворе ужасну и страшну артиљеријску ватру да се силан прах диже. Моменат је био себиљан и положај се морао одржати. Наши војници у рововима трпели су урганску артиљеријску ватру, ускумешамо се мало али ровове нису напустили.

Оаједном командант пука остаде без телефонске везе са батаљонима на положају јер је непријатељска артиљерија свом телефонске жице покладала. Да би се жице везале треба прећи један брисан простор од 200—250 метара где је артиљерија непријатељска нарочито тукла. Телефонисте одоше али се не враћају а везе још нема. Командант, који је ово хладно посматрао си јакног узвишења близу постаје мало нервознији и хоће вистити

Данашње су трупе заузеле један део непријатељског терена.

ИЗЈАВЕ ЗАЛАКОСТОСА

Жеља за измирење са
Споразумом

Атина, 25. фебр.

Г. Залакостос изјавио је г. Вилмеру, директору листа »Верите« да је влада све учинила да би задовољила силе Споразума ководом питања о оружју. Постоји нада да извештаји шефова савезничке контроле неће бити неповољни.

»Никада, наставио је министар, није Грчка била непријатељски расположена према Споразуму. Ја не могу себи да објасним шта гони Савезнике да не дигну блокаду.

Ми смо примили све поднесене услове и искрено у том смислу делали желећи да поново вежемо пријатељство са Споразумом и то у најкраћем року».

Односно депоа намирица које постоје у Тесалији Залакостос је изјавио: »Ми ћемо извршити нашу дужност«.

Што се тиче чета, оне не постоје на територији под нашом управом. Ако их има оне се налазе у неутралној зони и према томе оне су ван домашаја сваке мере које би ми предузели да их разјуримо».

Завршавајући чланак г. Вилмер закључује да влада аспирира на потпуно измирење са Споразумом.

СИТУАЦИЈА ТУРСКЕ

— Чланак пуковн. Фелера —

Женева, 25. фебр.

У »Журнал де Женев« пуковник Фелер прегледа ситуацију Турске. Он подсећа, да окупација државе није ушла у рат по сопственој вољи. Немачка ју је подбодла, пише пуковник Фелер, као што је подбодла и Хабзбуршку државу и Бугарску. Немачка је обавеза Турској земљи, које ће бити »победне« армије стети непријатељу. Турци

су имали да добију Минер и Транскаванску.

Кад је једна држава охабила је немачка армија — не треба се никад удруживати са једном јачом државом ради немачке. Шта Турска може добити? Минер је не само изван домаћина, већ се турске трупе туку на Синајском полуострву. Арабија се враћа Арабимама. Транскаванска није заузета, а војска је изгубљена. Доња Месопотамија је такође изгубљена. Багдад је угрожен. Уопште, Турска је у извршној.

»Има то време турски пуковни боре се у Добрици за деле оца Булгара, а у Галицији за Немце и Аустријанце. Ситуација Турске је очајна. Она неће извесно више добити територије, које је изгубила».

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Цирх. — Аустрија је позвала под заставу клусу 1920.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Политика Лојда Џорџа.

Из Лондона јављају: Енглези народ и када штима једнолушно одобравају некрсту и одлучују позитивну политику министра Лојда Џорџа.

Енглези је нација одлучна да не одступе ни пред каквим жртвима него да иду до краја путем које је први министар попустио.

»Дејли Експрес« каже: »Г. Лојд Џорџ је повећао своју сву држављанина и можда показује министру Његова је политичка уздрешка напреду. Све невоље изражавају како ми идемо».

Немачка криза

Из Берна телеграфу: Др. Хенингс је у Ландтагу: »Ако услед оскуде у сточај храни будемо принуђени поклати нашу миса за неколико месеци нећемо моћи више хранити војску немом. Ми се налазимо у акутној кризи не само за време рата, већ и за периоду, која ће опседати потпису мира».

Биланс немач. варварства.

Из Рима јављају: Према једној веродостојној статистици број прикова и свих зграда, уништених од Немача и њихових савезника од почетка рата до краја 1916 износи 1360 Вредност у

Неизбежан је позив класа од 54 до 61 година.

Лондон. — »Тајмс« јавља да ће ускоро доћи у Француску 5000 Енглеца које ће осигурати радну снагу у позадним енглеским линијама.

Париз. — Прошле недеље ушле су у француска пристаништа 869 лађа. Две су само торпилеране. Енглези су изгубили 23 лађе и три рабарске лађе.

Берн. — Царинац ће данас објаснити комесаре Рајхстага откраде зивере са Мексиком против Сједињених Држава. И ако не бити јако нападнут, верује се да ће имати велику улогу се.

Париз. — 500 студената са универзитета Колумбија држали су велики митинг. Они су потписали једну молбу да учествују у једној наставној војној установи као резервни официри. Студенти који су покушали да говоре о миру нападнати су из сале.

ништених споменика цени се на стотине милиона франка.

Наши у Аустро-Угарској.

Штампа је под горњим насловом и сутра ће прекутати баће пуштена у расподелу једна по обиму малих књижица, али велика по рачуну факата у којој изнесених о политици аустројских власти са заробљеним српским официрима, војницима и грађанима. Цена је књижица само 10 денара.

Одложена представа.

Поводом сахране госпође Хардеј, трупа »Тоша Јоановић« неће одјати данас у 5 часова своју заказану представу.

Немци дезертирају.

Холандски лист »Телеграф« јавља: Упорно електричним жицама на граници Немци пребегују стално у Холандију, а нарочито у Фландрију.

Реквирирани лађа.

Према вестима из Атине, онда где је влада реквирирала лађу »Неа Елас«. Круже вест у мерицама, да ће лађа »Василово Константинско« такође бити реквирирана.

Потопљен контра-торпилер

Из Атине јављају: Француски контра-торпилер »Кавен« који је крчио патролну службу у

Средоземном мору, торпилиран је и потопљен од једног сумарева. Пола је посаде спасено.

Контрола се жали.

Према вестима из Атине, генерал Кубу упутио је Дамброву писмо, у коме је тражио објашњење поводом жалби, које су делегати контроле, у мисији унутрашњости земље, формулисали.

Признање.

Један радиограм из Берлина потврђује торпилирање грчке лађе »Масулис« у Средоземном мору. Ова лађа била у служби Енглеза и ишла је за Александрију да утовари жито.

Две жртве.

Приликом прелазачашићег бомбардовања Битоља од стране бугарске артиљерије, поред госпође Хардеј погинула је Анђелија, жена Антона Н. радника ондашњег.

Телеграми за Швајцарску.

Јавља се заинтересованима да се са српским консулатом у Женеву и Црвеним Крстом може кореспондирати само на француском или француском језику, а не српском, због тамошње цензуре, која не пропушта депеше на другим језицима.

Пажња.

Г. Николаи напетан, који је послао телеграфску упутицу од 50 фр. из Базелта за Берн, на адресу: »Chef groupes étudiants serbes« — да јави своју тачну адресу неочекиван одсеку кошта Врх. Команде, да би му се доставили та упутица, која је враћена.

Да се јаве.

Канцеларија Влад. Комесара у Солуну да се јаве г. г. Јован Продановић професор и др. Павле Јоановић, лекар ср. радничког, ради извесних саопштења, бр. 693 и 696.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српске војскање напредују —
Солун, 25. фебруара
24. фебруара нента важно.

Митинг у Њујорку

Њујорк, 25. фебр.

На великом митингу, држаном овде, изгласана је резолуција, којом се председник Вилсон пози-

ва, да дела не чекајући на одлуку сената. (Радио).

Властокове мере

Вашингтон, 25. фебруара

Министарски савет сложио се са председником Вилсоном има право и овлашћење, да некористи своју власт ради примене закона о одбрани земље, без гласања конгреса. На основу тога, министар морне сазвао је представнике поморских друштава и наредио им, да почну припреме за наоружање бродова. Савет 6 сенатора демократских и 6 републиканских састао се јуче, да резидира уредбу сената. Министар морне известио је сопственике бродарских радионаца, да ће их влада реквизирати, ако на време не изврше поручбене владе. (Радио).

Зачинички планови

Мадрид, 25. фебруара

»Либерал« јавља, да су шпанске власти мислиле у старим у: хапшеним немачким шпијунима 1800 кг. експлозива и 500 бомби. (Радио).

САОПШТЕЊА

Ниже именовани г. г. свештеници позивају се да предстату Финансијској Делегацији у Солуну, ради пријема новца по налогу Главног Државног Рачуноводства Д. Р. Вр. 2747 и то:

Петар А. Ђуровић свешт. не-бровачког одреда, Цветко Митровић из Врда, ср. порекло, Михаило Наумовић из Вобјана, ср. крижанског, Петар Трајчевић из Топалчане ср. крижанског, Кузман Анђелковић из Сепче ср. крижанског, Борзани Лазаревић из Крушева, Захарја Пиповић из Томеца Сеча ср. порекло, Милан Костић из Радета ср. порекло, Тодор Јордановић из Велеца, Дамјан Пенановић из Прилепа, Павле Наумовић из Са. Почевети ср. крижанског, Исмаил Вилтор, старешина манастира Сретења и Матеја Шумениновић из Баревца ср. струшког.

Исто тако позива се да предстату Делегацији ради пријема новца Никола Боревевић рудар из Књажевца.

Рег. вич. поручник Вошко А. Јовановић, инжењер, да се јави напетану Ж. Савићу, пошта 76, ради важног новештаја од куће. Гоцевић Дари да одмах пошаље већу суму новца у А. Рибеловић.

гали због његовог простог стратегијског знања, зато се о Живану много прича.

Положај.

ПОШТА

За Србију

— Потпоручник Славко С. Поповић пошта бр. IV, јавља у. Видеу Савановићу трговцу Бабушница, паротска, да је жив и здрав. Са њиме су његови рођаци: Борђе, Милош, Стана, Славко, Раика, Божидар, Тодор и Стеван браћа Љубић, Милан Тодоровић, Срећко и Адељса браћа Кретић.

Мили г. Вилсона да га овим путем извести за његову жену Евану, онево Живанови, Градимира и Тому, кћер Борисавку,

о ситуацији. У том кружна фигура Живанова са разном спремом стаде пред командантом мирно.

Господице пуковниче, рече Живан одважно, ја ћу Вам у најкраће време извести о свему.

Не сачекавши одговор команданта Живан се брзо, слободно упути право положају, где је непријатељска артиљеријска батрија и даље силно сипала.

Кроз онај прах од јаке ватре Живан се назирала по кад кад Живанова фигура док се не изгуби у онај густ и пран прах до самог подножја.

После пола сата командант је, много веран извештају, Живан га је сам довео.

Бугари који су покушавали напасти на наш I. баталјон, дочекали су баци од наших пуцањем

ватром и контра нападом, излучилих глава, враћени су митраљерима.

Живан се врати неповрћен и жив и здрав и сталожен. За овакво његово дело извршено самопрегоревањем и пожртвовањем био је похваљен и предложен за одличје.

Као што је Живан био овако слободан и неустрашим био је по прероди и дугим ратовањем добар стратег.

Знам је, говорио је Живан, где су они најслабији и ту их треба напасти. По звуку и путању зрна знам где им је артиљерија и видео сам на двојоку и од прилике знам место где су им митраљери, нека ту само наша артиљерија туче па да видиш њихово чудо, а за последњу реч не берн бригу.

Шалио се с њим једном ке

мандат бригаде који је са на челником био код команданта пука, где треба непријатељ да се нападне и како па да се узме положај.

Живан заузео мало извешно позитуру, наклан се и убедљиво одговори:

Знам како ће то да буде, ево:

Ми ћемо одовуд да распалимо артиљеријом па једно три сата да их излупамо добро, нека до бију мало страх у трбу. Ће да им покажемо и неку рововску бомбу да их мало прочешљамо а за то време наша ће пешадија да се спрема и резерве да се приближе тамо. Кад буде све то готово и артиљерија их спремаће мало наши пешадија онда са бајонетима напред па да имаш њихово чудо и бегави. Они митраљери наши на лево криво, јер ту је баш главно где им боли, не-

ка распале и чега која је тамо нека изненада баче, то ће му магледа мало онако као с бока, па да видиш какве ће пилуле ка гутају и положиј ето га у нашим рукама.

Начелник штаба га мало дерку да није тако — шалио се, али га командант бригаде ослободи.

Море г. пуковниче, ја и ти смо стари ратници знамо ми све то мало ли ратујемо.

Живан је узек са извешајем напред, гледа уочи где су непријатељски митраљери и одакле артиљерија њихова дејствује, на двојоку осматрао непријатељско кретање и тамо је узек добре користи чинио.

Због саме његове куражи и верности, као поуздан Живан је вољем од стране команданта пука а војници су у њега много мола-

онаку Роговићу, понахују и да
ли је са децом у Љубераћу или
у Стрелцу. 1—3

— Младен Лазаревић учитељ
извештава Љубомира Мојовића
трг. из Чака, да је жив и здрав
и моли за извештај о здрављу
његових сродника у Слатини.

— Душан С. Поповић пољс.
писар у Скопљу а комесар нико-
мара пошта 801, извештава Ва-
силу Поповићу удову, Кру-
шевац, Банкоф штресе 22, да
је са Николом здрав и да је
са Николом здрав и да је по-
вац послао. Да се јављају као
и до сада.

— Потпоручник Душан Б.
Борковић, пошта 44, извештава
овоју мајку Јелену Б. Борко-
вић у Вел. Градишту, да је
здрав. Новац је у јануару по-
слао три пута на њену адресу.
Моли за извештај о целој по-
родици као и о прјекну новца.

— Цви Аврамов извештава
оца Ђемира Аврамова трговца
из Парота, да је здрав и моли
за извештај о брату Леону Ја-
кову Ираваку и осталој поро-
дици.

Велимир Т. Станисављевић,
жанд. каптар, моли Мишана Ко-
вачевића трг. из Ваљевске Мн-
нице, да га извести о Војисла-
ву Бошковићу и Душану Јеши-
ћу из Гор. Влајковица, на број
поште 40.

— Лазар Антоновић, вој. об-
везник, извештава своју поро-
дицу у Крушевцу, да је жив и
здрав са шурацима и моли за
одговор на пошту XX.

— Јован Антаћ, војни обвез-
ник извештава Ристу Николића
обућара у Крушевцу, да је жив
и здрав и моли за одговор и по-
вац послао на пошту XX.

— Момча и Манча извешта-
вају свога оца Ђемира Манчића,
трг. из Прокупца, да су здрави
и моли за извештај на пошту
број 999.

— Милоје Милић извештава
свога таста Асентија Николи-
ћа из села Брзана, срез и опр-
катујевачка, да је жив и здрав
и о њим су: Радован Данила
Долића и Драгомир Пешаћ. За
одговор моли на пошту 999.

— Василије Н. Гајић, капетан
извештава жену Станку и сина
Радована у Десевцу, поцерина,
Шабат, да су: Василије и син
Добросав живи и здрави, карту
су примили. Моли за одговор
преко Црк. Крета у Женеви на
пошту XX.

— Дража Н. Митићковић суд-
писар из Ђурђева, благајник по-
ште 216, извештава своју сест-
ринку Косару ж. Боже Д. Митро-
вића трг. у Јагодина, да је са
шурацима Доброславом и Душан-
ом, пријатељ Тасом и његовом
браћом здрав. Моли да га из-
вести шта је са његовом Добри-
лом, децом и осталима. Да ли
је примила некадашњу пошту у
четири маха.

— Арт. поручник Војислав
Ант. Марковић, водник 1 бат.
брд. арт. пука, пошта 315, јавља
да је жив и здрав и моли своју
маму, браћу, сестре и фамилију
у Србији, као и другове и при-
јатеље да му се јаве на горњу
адресу.

Извештавам српску војску као
и грађанство, да сам реатори-
цају:

„СРПСКИ КРАЉ“
улица Игњатијева бр. 74, где
је била жем. Инописцаја
понова отворио я ниту снабде-
добром српском кујном и одлич-
ним пивем.

На горњем спрату ресторана
је хотел „Лондон“, који има у
лобних соба, што је врло по-
годно за г. г. офицере—путнике.

Моли за посету,
Душан Г. Марковић,
војни инвалид.

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО
ХИРУРГ-ДАНТИСТА
Св парижом дипломом и осам
наесто-годишњим искуством.
Рад брижљив до савршености
у року од 3 до 4 дана.
Вађење зуба без болова уз
припомоћ једног лекара са па-
ришког медицинског факултета.
Ул. Венизелос бр. 84, ул.
Егнатија бр. 147. 12 12

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА
„НЕСТОС“
КАЉЕНА НА ОРИЕНТУ — 500 ГАДНИКА
Специјалитети:

Нестос Кили	Дил. 1.—
„ Глубок	„ 0-80
„ Јоки	„ 0-65
„ Афро	„ 0-50

139—
Најстарија и највећа радња у Солуну
ново погодно разо
МЕРКАДО ИЕСИ
улица Венизелос бр. 31.
Припадају огромне количине МЕКИНГТОНА за употребу
у дома, за г. г. компаније и коначне офидаре
„IMPERMEABLE“ синтетички **КВАЛИТЕТ ЕКОТРА**
По цени које не укључују никакву конкуренцију.
Велики избор женских калоте-а од платна, ватона и т. а
изједначавајући број по месечној наредној моди.
Све моделе кристални ивофон за постоје, велике и мале
из модности, габарита и т. д.
ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ. 84—

ОКЛОВИ Г. А. КРИЉ И К. А. А.
— СОЛУН —
НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ
Белимиларија, чарча, бакутерија, мириса, чајана, чајана,
сталина, мушона. Париски артикала, модене
конфекције, гвошарије и т. д.
— ЦЕНА УТВРЂЕНА —
Прокција за велико и по малу по истој цени.

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље купите ове
цигарете из прве и највеће фабрике цигарета
САЛОНИКА
КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН
Најбоље и најкупије цигарете и дуван свих врста.
Награђена првом највећом наградом на изложби
у Филадефији.
НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА
Нарочито „Мирошаво“ и ДУВАН ЗА ДУЛБ. 89—90

НОВЕ КЊИГЕ
—:—
Изашле су из штампе и пуни
сене су у продају ове књиге:
Са српског фронта. Од
Б. Лазаревића. Цена 0.50 Д.
На помолу. Од Иса Ђипана
Цена 1.50 Д.
Косово или Бој на Косову
1389. год. у народним песмама.
Цена 1.— Д.
Књиге се могу добити:
1) Код издавача Николе Д.
Бркића, новинара, у уредници
гву „Велике Србије“ у Солуну,
на чију се адресу треба обра-
чати и за распродају;
2) Код г. С. Стефановића, на-
писника, на служби при Финал-
ојској Делегацији у Солуну;
3) У продајници српских књи-
га у ресторацији „Београд“ у
Солуну.
4) На фронту омишљен је г.
М. Богдановић, фотограф, да
скупља претплату и врши пору-
бавке.

ПАРИСКА ХИРУРШКА ЗУБНА КЛИНИКА
DR. X. САЛТИЕЛ И С. АРАМА
СА ПАРИСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА
Најмодернија зубно техничка радова извршију са у прв-
ком року најсопственије.
СОЛУН, улица Птоломеев 37. угао ул. Венизелос 97.
Српско Трговачко Друштво А. Д.
из Београда.
— СОЛУН —
Улица Побеле бр. 11, на којој се налази „Панко“ (средњи)
Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.
Врши обавезе и телеграфске поштом исплате са Србије,
Швајцарској и све Савезничке државе.
Са помошћу може новац да нам се упућује константно
укупљивања у свима монетама.
У сваку поштом треба нам јавити тачну адресу на
која новац да се упуће.
Прима новац на текућу и чување.
Обавештења бесплатно. 18—80 УПРАВА

СРПСКА РЕСТОРАЦИЈА ПРВОГА РЕДА
Част нам је ставити до знања српској вој-
сци и српској публици, да смо у Солуну, морски
пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили
СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ
„БЕОГРАД“
где се кувају само српска јела а нарочито чет-
вртком и недељом свама од кисела к. п. са и не-
дељом српска гибаница. Сваког дана купус кисео
или подварак од рибанца.
Потрудили смо се и набавили чиста природна
вина талијанска, француска и грчка а такође и
француски и грчки коњак.
За сваки дан: Пивањачица, гулаш, кумбастеје, пикетије
примена раба за доручак од 8 сати пре подне.
Гулаш од 11 до 2 а вечера од 6 до 10 сати по јеловнику
Јела чисто српска са савином маши.
Одличан српски кувар београђанин Никола Грба.
Куваћемо чисту српску каву,
СЕРВИРАЊЕ БАНКЕТА прима се по умереној цени.
Препоручујући се српској војсци и публици,
молимо је за посету.
С обавештењем поштом, ђира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатор.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ
Д-Р АЛЕКСАНДРИДЕС
Управник болнице за заразне болести
Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—8 по подне у фран-
цуској клиници ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице
— а од 3—4 по подне у својој клици, улица престолонаслед-
ника Ђорђа бр. 25 — умерене ул. са булеваром града Колонта-
сина
Потпуно убрзавање Нео-оживљавање кне и новог фран-
цуског препарата „Galyi“ противу епидемии. 13—

Част ми је известити поштовану српску публику, да сам
од 1.ог фебруара ове год. понова узео под заштиту:
ГРАНД ХОТЕЛ „ШАР“
који се налази у центру вароши Солуна, у улици и кварту „Бо-
лобо, у близини трамвај. пруге.
Хотел има 25 соба које одговарају свима хигијенским г-
словима, добро електрично осветљење, 2 велика салона за при-
јем и одмор и једну терасу са изгледом на море.
Хотел је изнова реновиран и потпуно снабдевен са св-
ним намештајем, чистота примерна, услуга брза. — Нарочито се пре-
поручује г. г. српским офицерима, чиновницима и трговцима. — 14—30
С поштом, ђира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатор.

У недељу 26. фебруара тек год. у 10 час. пре под-
но, у српској први Св. Саве, у Солуну, даваћу једног
дашњи помен моме јелином, никад непрежалеком савезу
† ВЛАДИМИРУ — ВЛАЈИ
погину 2. чете, 1 бат. пука, који борени се за своју
Отаџбину, дадено од својих милих и драгих, попусти на
паћену млађану душу 4 марта 1916 год. на острву Крфу.
Молим рођаке, пријатеље и познанике, да овом туж-
ном помену присуствују.
Фебруара, 1917. год. Вечерње ожалостите:
Солун. стрик Василије М Јанаковић,
рез. пикарх. из Влазанае, јавно-
праг. са ост. фамилијом.